



06/10

ГОТОВІ



Ви погляньте на нього!...

Оце він станув на чолі і зупинилися за ним могутні лави.

І підняв він сурму до уст, і слухають лави, ГОТОВІ до походу.

Підняв він до уст сурму за зваям новим Рідної Землі й у далечинь несеться звук її й голосить:

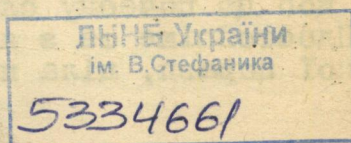
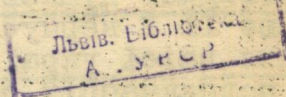
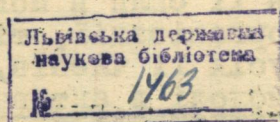
...Ми йдемо у нове життя...

І слухають виструнчені лави й підхоплюють цю пісню його. І двигнуться у потужний похід і заспівають давню пісню покріплених духом ізгоїв:

Ми йдемо в бій побідний

У наші землі рідні...

І цей бій закінчить наш похід у нове життя.



В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ПРАЦІ КУРЕННЯ ЮНАЦТВА

ІМ. ВІЛАСА Й ДАНИЛИШИНА В КРАКОВІ

Опинившись по причині нової історичної дійсності, яка запанувала на українських західних землях, в чужому й ворожому нам середовищі, ми відразу відчули його загрозливий для духового життя, вбивчий для шляхотних поривів нашої юности вплив. Свідомість великих завдань що спадають на нас по наших батьках і здоровий інстинкт самооборони, захований в нашій підсвідомості, наказували нам напружити всі сили, змобілізувати всю молодечу енергію, щоб заховати наші душі чистими, наші дні серця мужними серед того небезпечного моря чужини.

І ми пішли за тим голосом без вагання. Проти розкладових чужих впливів ми поставили живу традицію змагань української молоді на вершини досконалости й боротьби за національні ідеали, яку творили карні ряди Січей, Соколів, Пластунів і тих безіменних Борців-Героїв, що з оружжям в руках творили і творять безсмертну легенду боротьби з окупантами України.

Проти зневіри у власні сили та безплідної, зайнятої шуканням назви, емігрантщини - ми поставили боротьбу за ідеал повновартісного громадянина-воєнка, що цілком його життя є жертвенна праця для Нації та боротьба за її силу й славу.

Проти нудіння духових, моральних і фізичних сил у безділлі й непогамованій, рознузданій сваволі - ми поставили культ зусиль, залізу карнесті і строгу обовязковість у суцільній, гієрархічно зосередженій організації.

Визнаючи оту вічну правду, що запорукою немірущості нації, джерелом її росту й могутности, двигуном її культури й цивілізації є д у х о в і й м о р а л ь н і сили, ми саме вибрали такий шлях, щоб ті найбільші вартості здобувати, розвивати й закріплювати.

Ті духово-моральні сили нації добачуємо в як-найспільнішій об'єднанні її членів, що практично повинно виявлятися в спільних думках і поглядах, в спільних бажаннях і хотіннях, в одних починаннях і прямуваннях під твердим керівним руком о д н о г о п р о в о д у до одного великого чину, яким має бути здобуття української державности й закріплення її сили й могутности. Тому й провідною думкою нашої організації, тією силою, що удуховляє її й кермує волею усіх її членів, є і д е я об'єднання всієї української молоді в активній, жертвенній та повсякчасній службі Батьківщині.

Та щоб цю почесну службу виконувати як-найгідніше і як-найдостойніше та з як-найбільшою користю для національної справи, ціла праця в організації наставлена

на всебічний і гармонійний розвій духових, моральних і фізичних сил її членів до найвищих, питомих для кожного члена границь і на практичне використання тих сил у житті. З тієї причини основною виховання в нашій організації є праця в найширшому розумінні, що абсорбує умови й фізичні сили та практично виявляється у формі самостійного виконання конкретних життєвих завдань. Суттєвою її прикметою є змаговий характер - шляхотне суперництво у виконванні доручених завдань поміж поодинокими членами чи цілими гуртами.

Саме в тому шляхотному змаганні виявляється найбільша виховна вартість організації. Бо тільки в атмосфері безпереривних зусиль виховуються сильні й незломні індивідуальності, тільки в постійному настороженні й напруженні духових і фізичних сил плекається й розвивається такі вартості, як: твердий, невгнугний характер, ясно окреслений і цілковито скристалізований світогляд, тілесну тугість і фізичну справність, умову практичності і життєву зарадність.

І нашим ідеалом, до якого ми змагаємо, є саме людина з такими вартостями, людина, що вміє зайняти до життя рішучу і здецидовану поставу, що захоплюється шляхотними й великими справами, що визнає високі засади поступування і має моральну силу послідовно переводити їх у життя, дивиться на світ ясними й отвертими очима й розрізняє, що добре, а що зле, орієнтується в оточуючому світі й самостійно розв'язує питання суспільно-політичного, релігійного, культурного й економічного життя, відтворює тверду життєву дійсність і бере в ній активну участь, по мужеськи ділить долю і недолю рідної нації, по лицарський сприймає життєві труднощі й супротивності й визнає життя, як почесну службу й безпереривну боротьбу за честь і славу Бога й Нації.

Особливішу увагу звертає організація юнацтва на плекання таких прикмет, які наслідком довговічної неволі народу притуплюються а то й зникають. Розвиває вона між іншими в першій мірі: пошанування авторитету влади, що виявляється назовні в беззастережному послузі особі провідника, повиновування законам і почуття правопорядку нації, безоглядну карність і як-найдаліше йдучу обов'язковість, замилування до ладу й порядку та солідарність.

Карність, обов'язковість і пошанування авторитету провідника, це вугольні камені нашої організації, це услів'я її сили й існування. Тому у нас приказ провідника - це свята річ. Це непорушна організаційна догма, якої ніхто не сміє злегковажити й змінити. Право зміни приказу прислужує тільки провідникові. До його безпровольного й беззастережного виконання мусить бути кожний член організації готовий в кожній хвилині дня і ночі й на кожному місці під загрозою як-найдаліше йдучих карних санкцій, включно з позбавленням членських прав.

Становище провідника не є ознакою почесностей і привілеїв. Провідник це живе втілення найважчих обов'язків і повної відповідальності за їх виконання. Тому моральне право проводити мають тільки ті члени організації, що мають здібність і силу виконувати ті важкі провідницькі функції з таким успіхом і з таким запалом, що поривають за собою своїх підчинених, захоплюючи в цей спосіб волюнтаризм над їхніми душами.

Членом юнацької організації може бути кожен молодий українець і молода українка, але тільки тоді, коли в організації не буде шукати для себе прав і привілеїв, тільки важкої, завятої праці і обов'язків. Бо на правах і привілеях виховуються тільки труси і неждари, а в твердій праці й обов'язках — люди чину й посвяти, що не думають про своє особисте щастя й вигоду, тільки про добро вище, загальне.

Наша організація створює повні можливості розвиватися й виживатися своїм членам, але не в тій нічній обмеженій молодечій сваволі, тільки в постійному змаганні до все вищого й вищого рівня досконалості, в пошуванні далеких просторів і синіх вод, у здобуванні непрохідних лісів і недоступних гір, в замишуванні до ризика й небезпек, в боротьбі проти всього, що зле, низьке, нікчемне й підле та в обороні великих, тривких, понадчасових, вічних вартостей.

В цей спосіб наша юнацька організація сповняє великі й важливі національні завдання, виховуючи нові кадри молодого дорослого українського покоління, що має стати авангардом національно-суспільного життя, пробовуючи силою української національної революції, носієм і реалізатором тої великої безсмертної Ідеї, для якої жили, за яку боролися і згинули героїською смертю наші Покровителі сл.п. Василь Білас, Дмитро Данилишин і Ольга Басараб.

П. Поліщук.

19. Б е р е з н я.

Березневе проміння сонця,
І світла думка, смілі сні,
І нові мрії і надії,
Що линуть з подихом весни ...

Гримить новим завзяттям пісня,
І ллється радість, як колись ...
І - записи глибоко в душах:
Сьогодні вперше ми зійшлись.

І спогади давні воскреслі
Полум'яним шляхом ростуть,
І в чарівне намисто нитуть
Те все, чого нам не забуть ...

Сонце над містом чужинним
Згасає вогнем золотим.
І знаків девятнадцять,
Позлочених сонцем отим ...

Стіл довгий посеред кімнати.
Напружені черти лица -
І думка шляхами спільними
По рідній країні блука.

І в душу у кожного ллється
Ці перші накази буйні,
І думають хлопці потику:
"Яке це все близьке мені!"

Ще збірка у лаві і "струнко!",
І кожний роздумує щось ...
Лунає "Слава Україні!" -
І - "завтра знова зберемось."

Це було таке незабутнє,
Ці смілі погляди віч,
Коли ми зо сходни у перше
Виходили в місячну ніч.

І нишком сміялося серце,
Що бодрости дух ще не згас,
Що повно до праці захвату
І світлої віри у нас.

І ніч здивувалася нами,
Коли ми йшли кроком струнким -
І ми радувались собор,
Завзяттям юнацьким дзвінким! ...

Нащо ж елегійних настроїв?
Сміятись, радіти нам час:
Що вже проминуло - прекрасно
В будучність вести буде нас.

Перші кроки.

Це було справді незвичайне ...

Надходила весна, що несла нам нові надії. Це була ця велика весна, що шуміла бурхливими подіями, що наново зворушувала нас і манила знову й знову далеким подихом Рідної Землі.

Краків ... Чуже місто, яке загомоніло пів року тому дзвінкою українською мовою.

Змінлося тут багато, в старому Кракові. Він мабуть не сподівався, яких гостей побачить. Це півтора року тому, ще два роки тому тут було тільки вперте, тихе змагання. І кожний із нас, із тих, що поза рідну землю їх доля кинула, був наставлений на те, щоб здобувати оті вартості, що їх мусіли подивляти, чи признавати чужинці-вороги. І оця вперта боротьба, якої ширину ми тільки підсвідомо відчували, не мала ясних, радісних моментів. Хіба ж бо й радісно пережили ми це пам'ятне Листопадове Свято, коли ціла, до останнього місця виконана мала саля сірої "Просвіти" підняла згідно у відповідь вступачій польській поліції могутню пісню "Не пора!" і Національний Гімн?

Ця подія внесла лише могутній спомин в наші душі, що ще сильніше зв'язував разом у важких хвиликах.

І ось так сталося, що до тих людей сірого змагання прийшла в гості молодь палкого захоплення, молодь, що несла за собою невтрачений ще подих рідної землі. І знайшлася людина, яка зуміла влити захоплення нове в ці два гурти і тривко злити їх з собою.

І почалася нова боротьба в чужому місті. Це було змагання до краси організованого життя, змагання за переміну одиниць і зв'язання їх в один незломний гурт.

Був тихий березневий вечір, коли ми збиралися вперше. Це був второк. На дворі по холодних днях настала тривала погода.

Домівка краківської "Просвіти". Дев'ятнадцять внаків засіло за довгим столом. У чолі - провідник. Відомі й неznані обличчя. І в кожного думка нова, яку висловує він, провідник. І в кожного новий погляд, в кожного переміна.

Якже відомі слова! І ці, що з рідних земель тут прийшли й ці, що в чужині жили від маленької дитини, відчували те саме, відчували молодечого духа, що плів звідти, кріпили свої гадки цим духом.

І пішли день - у - день нові стрічі.

Прийшла весна. Як же це дивно змілося наше життя з весною! Що тільки ми заклали внацтво, пригріло загуче сонце. Рештки снігу потопилися, по небі плавали білі хмарки, перейшла перша вчасно-весняна буря.

А ми працювали. Ми закасали рукави на стрічу тому ясному сонцю, що тепло світило надворі й несло гул далеких воєнних подій. І ми працювали й відчували велику благодать спільної праці. І росло з кожним днем, із кожним

тишнем число тих, що пішли на нами в похід у краде життя.

Чергувалися сходи́ни з руханкою, накази з прогульками. Те все було для нас таке цікаве й гарне і стільки захоплення зуміли внести ми в нашу молоду працю, що не одному з нас, отих перших внаків, уже тоді перед очима ясно ставув шлях, яким він зобов'язеться пройти життя: шлях творчого змагання з перешкодами, в якому твердими й непохитними остануть наші серця й наші душі. І нехай пробує хто захитати нас у тому шляху й у тому стремлінні до добра й краси. Він тільки на пробу виставить нас, чи ми зуміли відчувати цей палкий дух нової праці цих перших весняних місяців, що нас зв'язав в одну цілість.

Ви хочете спогадів. Ви скотіли б, щоби змалювати наші сходи́ни; щоби написати щось про накази, прогульки...

Я думаю, що цей час був такий незвичайний, головню для нас, для членів першого найстаршого гуртка, що годі ко́жну дрібничку розбирати й розглядати під лупою. Бо тут що інше давало вартості. Керисний підбір членів дав змогу спільно здобувати те, що найвартніше: молодечий підхід до життя. Тоді ми не сиділи мовчки в домі́вці, розглядаючи теоретично питання світогляду. На це мав пізніше час прийти. А тоді ми будували його новов радістю життя, піснями й сміхом.

Коли я гляну сьогодні по вас, мої друзі /я гляну на деяких тільки в спораді, так далеко вони від нас відійшли/, коли я гляну на ту найстаршу тринадцятку першого роя, до́бачу велику різноманітність ваших вдач, вашого наставлення до життя. Кожна постать із тих перших - постать, що сильно вписалася в пам'ять, що щось питоме собі внесла у нашу працю. Це тому власне, що наші індивідуальності так ясно виступили при першій зустрічі, ми зуміли так зжитися з собою. І перший гурток усюди був разом. І не було між нами ніякої зависти чи непорозуміння й тому його не буде і тепер і в майбутньому. Ми тільки спільно згадувати будемо ясніші моменти. Як то провідник другого гуртка карав своїх упертих членів, наказуючи їм тримати у випрямлених руках крісла через одну хвилину. Навчився того він від самого начальника, що перероблював із ним оду саму приємну вправу на сходи́нах першого гуртка.

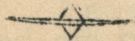
Або як цей самий провідник у своєму вічному капелюсі з понуро звисаючими крисами мандрував по краківських плянтах, співаючи львівські пісні.

А чи ви пам'ятає, який був капелюх начальника. Це було протилежство до тамтого. Турбований постійним хованням у кишеню, ясновісний, діркований, маленький. Шотому внаслідок його один такий член 1 роя, що далеко тепер від нас, деє у Франкфурті над Майном. Він у хвилях доброго настрою дозволяв хлопцям погратися ним у копаний мяч. А цей добрий настрій не сходив ніколи з його добродушного посміхненого лица.

А може ви ще тямите цей гарний спогад, коли кількох нас юнаків одного ранку, чекаючи в німецькій школі на годину, узялося спізати пісні. Це було отак, без мудрих приготувань, як вплив радісних почувань. Це так співають українці. І плила одна за другою рідна пісня. І мовчали товариші німці. І ніхто не догадувався, що там за дверима класи, на коридорі стоїть у кутку господар класи, що вести мав у нас лекцію. І що він, тридцять хвилин стоїть отам молчки й чекає... Так, ми бачили це лише тоді, коли ми перестали спізати, дошукуючи нової пісні. Тоді відчинилися двері і він увійшов. І став при своїм столі й мовчав хвилину. А далі промовив тільки п'ять слів, поглянувши на нас: "Я, ес вар я рундербар".

Але того, про що він думав, очікуючи під дверима, ми ніколи вже не дізналися.

Та нам не треба було вже того знати. Бо ми зрозуміли й ми відчували красу рідної нації. І ці великі, незабутні дні дали нам це щось підсвідоме, що нас найстарших юнаків, ще і досі важе в одну дружню, нерозривну і свідому спільноту заздань цілість..



І де весна !

Іде весна...

Топніють леди,

Дзвіночками журчать потоки,

Хмарки ховаються на небі -

Мавки, узявшись попід боки,

Співають, що іде весна.

Іде весна...

Будиться з усміхом заспаний ліс,

Вітер у полі музикантів розсилає.

Зриваються ще здоровіші пориви в душі

І більшим огнем любов у серці палає.

Бо іде весна...

Іде весна -

Мов піраміди виростають дні її у мріях,

Галерія думок - душевних стрясень,

А в них і віра і надія.

В душі удари всіх її органів,

Бо іде весна...

Весняна прогулька.

Одного разу у неділю зібралася чота юначок і під проводом чотової ходили ми на прогульку. По дорозі співали ми пісні, та оповідали дещо веселе і збирали каштани.

Незадовго зашли ми до ліса. У лісі ми відпочали, перевели гутірку з чотовою, а потім бавилися. По забаві усталилися ми в ряд і пішли по харч. Потім побрали ми наші речі, усталилися у трійки і пішли до хати.

Це був для мене дуже веселий день.

Галина Марко
/III.рі юначок./

Будьте терпеливі !

Прочитавши так грізно виглядаючи наголовок, подумайте певно: "От зібралось йому на морали". Але будьте терпеливі та прочитайте до кінця.

Діялось це в розгарі весни. Праця в Юнацтві йшла повною парю. Одного гарного вечора зібралась уся старшина і почала радити. Цей сказав: "Весна...", другий: "Ліс...", третій: "Гарна погода...", а вислід наради звучав: "Треба влаштувати прогульку". Але куди? Нехай про це болить голова референта від спорту та мандрівництва. Очевидно, як же ж би інакше! Бідні референти /було їх двох/ схилившись під неча ним ударом та сплутавши свої патріархальні носи, опустили салю. Куди повести прогульку? Треба розглянутися в терені. Ну так, але пішки чей же не підемо, треба чимось поїхати! Очевидно колесом. Добре сказати, але звідки його взяти? А відчирго ж маємо комісаря від порцеляни? Нехай би спробував не дати! Та. Ідемо. Але слухай, каже один до другого, як поладодите зо школою? - Кожен нехай на свою руку комбінує. На, другий день зриваюся рано та жену, /поснідавши очевидно/, до школи. Колесо лишая під муром, а сам згорблений в чотири погібелі, з лицем викривленим від страшного болю, спіню до господаря кляси. Терр Профессор, я ж так страшно терплю, що мушу се час піти до лікаря. Профессор, настрашений моїм розпучливим виглядом, очевидно пустив. Школа поладоджена. Другий не знаю на що захворів, досить, що чверть години пізніше їхали ми вже на розшуки. /Так, бачите, наші найстарші юнаки, "посвячувалися" для юнацтва, прим. редактора/.

Не потребували довго шукати. На лилі чудовий лісок. Зараз на місці обговорили план прогульки, назначили годину та місце вимаршу. Задоволені, що не потребуємо мучитися на математиці, чи інших географії, пролежали ще до кінця шкільних годин серед лісної природи та вернули до міста. /Т. зв. "співжиття з природою", прим. редактора/.

Після плану прогульки, відділ поділено на дві групи. Одна із них обороняла лісок, друга мала його в означений спосіб здобути. Друга група, вишла пів години пізніше як перша. Другі з першої групи /її членом був і я/ зайняли становища в ліску. Кожний заховався, як лише міг. Стійки були так розміщені, що теоретично було майже неможливо табор добути. Але почекаймо!

Минає пів години...

Кожний у напруженні чекає вістки від обсерваторів про появу ворога. Тиша...

Минає три чверті години...

Вістки нема. На стійках починається рух. Де ж вони? Хіба не заблудили.

Минає година...

Ворога як нема, так нема. Стійкові починають уже ставати із своїх стійок, перекидуючися здогадами, чому їх не видно, кого, стійкових, чи ворога? - запит редактора/.

Прошла година і чверть.

Терпцю уже починає бракувати. Врешті один не витримав. Пігнав на сусідній горбок зиглядати ворога. Га!? Ніби ми що, гірші, та давай і собі на горбок. На горбку сонечко пригріває, весело... а біда не спить. Хитрий ворог вислав далеко вперед своїх розвідників, так, що коли ми побачили головну ворожу силу, та привітавши її здалека маханням рук, збігали на свої стійки, в таборі загніздилася уже була "усяка нечисть" у постатях ворожих розвідників, що надішлись підчас нашої відсутності в таборі.

Не прочуваючи грядучої біди, зайняли ми свої стійки. Тимчасом ворожі розвідники з нутра табору вилетіли усіх стійкоців та тимсамим опанували табор. То головна сила потребувала лише вилетіти недобитків, що ще осталися незліквидовані розвідниками. /І вона потребувала ще тільки чинити великий побідний крик/.

Дивлячись на радість побідників, ми лише зубами скреготали, а всю вину за програну звалили на голову того, що перший поліз на горбок. Наслухався бідака...

А тепер подумайте так самі, чому ми мусіли зуби нищити /скреготавши/, коли інші тішились? Бо не стало нам терпцю. Чи неправда? Отже затиште: Будьте терпеливі!

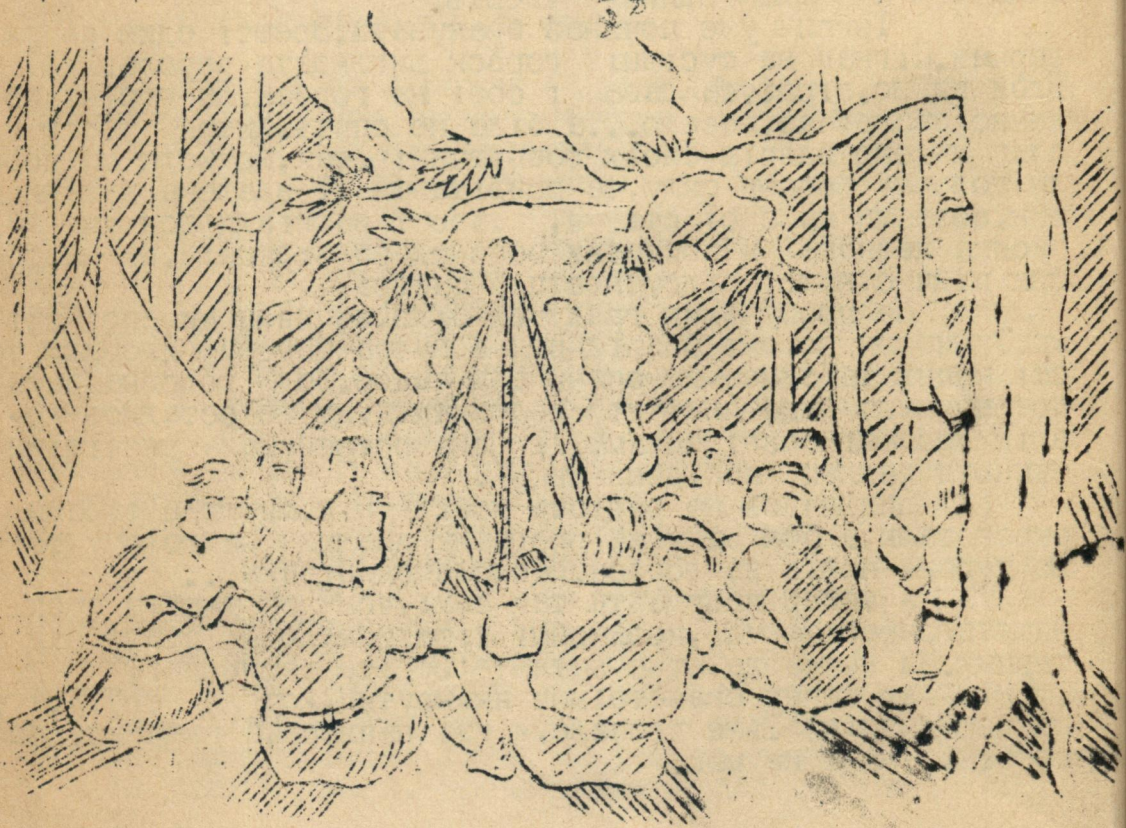
Аж тепер скажете: хоч як-крутив, хоч як-вертів, а та-ки моралі зділив. Але пропало, я уже написав, а радіючи, щоб стерти, накарать не маю.

А тепер послухайте як пише про прогулку на молодша подруга:

Моя прогулка.

Одного разу задумало юнацтво зробити прогулку до кінця і в ліс. Зібралисмось і пішли всі разом. Шли дорогою, мені дуже нетерплизилось і що підйду то всю питаю подруги чи далеко їти. Прийшли ми в ліс і провідниця сказала коє розслати і сидати всі посідали і зачали їсти хто що мав. По їженю була забава по забаві зібралисмось і стали в чірки і рушили до дому. Шли ми до дому по дорозі споткали жука і друг хотів злапати до бляшки але зук їтік і не удалось. То була гора, я побіглам з гори впалам і раком повзлам з гори і збилам коліно. Дуже мені подобалась прогулка.

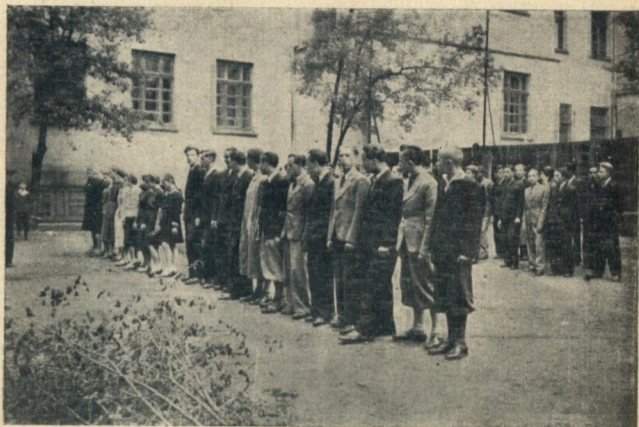
С.Н.
/ З.рїй юначок/



„Гей, юнаки!...“



Група старших юнаків на прогульці.



Частина В. В. Ю. на святочному наказі.

Д р у ж и н о в и й м а р ш



Дружана юначок на трасі маршу.

Т у р к о в и ц ь к и й т а б о р



„До нас шумить зелений бір...”



При праці.



Свято Моря.

Здається мені, що кожний нарід святкує нині Свято Моря. Негайно після заложення нашого відділу юнацтва в Кракові, взяли ми до підготовки Свята Моря, бо якраз надходила 22. річниця піднесення українських прапорів у давніше російській чорноморській флоті.

Обовязок промовця на Святі Моря впав на мене цілком несподівано. Чотири дні перед святом повідомив мене друг З., який мав підготувати промову на свято, що перешкоджений наглим виїздом з Кракова, не буде міг її виголосити.

Я радо згодився переняти цей обовязок, і відразу взявся до праці, бо часу було мало. Загальне зібрання матеріалу, поправки, перерібки і кількакратні проби у виголошуванні зайняли мені весь час до свята. На це свято, перше в нашому відділі, запрошені були крім родичів чужі гості. Це було найбільшим джерелом моєї тремі, яка опорнула мене вже від самого ранку того памятного дня. Крім цього дадалася відчуті якась внутрішня цікавість: як теж випаде це перше наше прилюдне свято. В домівці Пресвітера шумно було й рухливо. Подруги викінчували ще останній прикраси залі; менші з них усунулися в кутки, неміло й зі здивуванням приглядаючися праці старших. Старші друзі, розсіяні в кількох гуртах по залі, розмовляли весело про свято, вибухаючи часто голосним сміхом. На більше давали до відчуття свою присутність молодші друзі, яких всюди було повно. У залі, на коридорі, чи навіть на сходах кам'яниці познав би навіть чужинець, що відділ краківського юнацтва влаштував Свято Моря. За кілька хвилин почали сходитися запрошені гості. Начальник робить збірку, здає звіт провідникові. Це й отзирає свято. Наступають: одна збірна пісня і деклямація. Після, по приказі: "До святочного слова виступить!" - Виходжу перед фронт уставленого відділу і починаю промову. В моїх словах стараюсь я пояснити вагу моря для кожної нації, а для нас українців зокрема. Висловом цього поняття є якраз день 29. квітня - день піднесення українського прапору у Чорноморській флоті. Велику цю подію підготував чин полковника Болбочана: обсадження Криму українськими ми військами. Мимо цього, що українські уряди не доцінювали ваги моря для держави, нарід усе був органічно, нерозривно зв'язаний з поняттям моря. Тому нашим обовязком є плекати тут на чужині даліше культ моря, щоб по повероті у рідну Батьківщину з ще більшим запалом взятися до розбудови української Чорноморської флоті.

Після моєї промови наступило ще кілька деклямацій, пісень, і одна збірна деклямація у бездоганним виконанні цілого відділу. Перше наше свято покінчили ми національним гімном. Дитні почування заповнили нашу серця. Очевидне здолання гості і сповнювало нас гордістю і почуттям виконаного обовязку. З піднесенням чолом ішли до дальших зайнят, бо ми доказали прилюдно нашу справність і охоту до праці.

Життя в краківському юнацтві йде повним темпом. Приготування до свята Вожда майже на викінченні. Ще тільки генеральна проба і прибрати залю. У всіх піднесені настрої, всі нетерпляче і з деякою дозою знервування очікують свята.

Генеральна проба триває коло три години, але мимо того проходить, за словами друга П. цілком вдало.

День перед самим святом юнаки і юначки вибирають залю. На ступах бачимо великі постаті княжих дружинників, козаків, міщан і селян, яких очі немов звернені в один бік, там, де на стіні прибрані зеленню, килимами висить в чорній оправі портрет Вожда. Його очі суворі, дивляться прямо перед себе в далечинь, немов відзеркалюють його незгнтий, твердий характер.

День самого свята надходить. Юнаки і юначки в святочних одягах. У всіх суворі, поважний вигляд лиця, бо ж цього дня Свято Вожда, незломного борця за Волю України.

Начальник Відділу переводить збірку. По обидвох боках портрету при стінах дві лави струнких юнаків і юначок. Двох юнаків повняють почесну стійку перед наразі ще закритим національним і революційним прапором портретом Вожда. Світло в далені гасне, видно лише бухаюче полум'я двох жертвників. Паде приказ: "Струнко! Направо глянь!" і начальник здає звіт місцевому Провідницюві. Свято починається. На дани приказ двох юнаків відслоняє портрет Вожда. Відділ Юнацтва і усі присутні віддають почесьть тіням Вожда. При портреті складають юначки вінок із червоної калини і з дубового листя.

З уст юнаків і юначок починає гомоніти пісня "Ми зродились із крові народу..." Немов у такт цієї революційної пісні б'ються юнацькі серця, зворушені торжественністю хвилини. По пісні слідує промова. Перед нашими очима перебігає ціле життя Вожда. Це життя - одна боротьба за наші ідеали. Не знає Вожд слова "капітуляція". "Нація понад усе!" - це його життєва засада. Його трудяще життя буде нам вказувати шлях у наші далішні безпощадні боротьби за здійснення ідеї, якою жив, за яку боровся і вмер на пості Вожд.

Наступна пісня - "Ми українські партизани"; вона потверджує слова промовця. "Ще громом вибухнуть поветання..." - звучить наступна спільна деклямація. Немов відгуком скованого ворожими кайданами народу летять звуки наступної пісні - "Триста літ". Ще одна деклямація і одна пісня і свято кінчається національним гимном.

Опадає поволи полум'я двох жертвників, освічуючи своїм жовтим ліскучим світлом поважні лиця юнаків і юначок. Вони стоять в своїх рівних, карних лавах, задумані в ідею Вожда. Це кадри будучих борців, яких у недалекій добі поведе світла постать Безсмертного Вожда.

Праця в червні.

Перебігаю вузькими вулицями Кракова. Червоне сонце парить немилосердно. Мушу якнайскоріше дістатися до "Простіти" на ринку, бо ж сьогодні сходина юнацтва. Зкінці я в "Простіті". Вже майже всі друзі з 1. гуртка В.В.Ю. зішлись. Сходина починаємо збіркою в лагі й грімким "Слава Україні!" Треба переробити троха проряду. Кожний юнак, а передусім старший, мусить добре опанувати поставу на струнко, звороти, марш, зголошення й інші постанови українського порядку. В нас це вже "кляпує", бо ж переробляємо це на кожних сходинах. Наступна точка сходин, це цікава гутірка на тему "Святослав Завойовник". Наш провідник починає гутірку загальним наспітленням тодішніх відносин в Україні й в тодішній Східній Європі. Одначе ми йому одному не дамо говорити. Що хвилини рисказує кожний із нас свої думки. Починається дуже ожитлена дискусія. Один обороняє свої погляди, другий знову старається доказати, що вони неслудні, а зате рисказує свої погляди на цю справу. В цій хвилині до спору змішується провідник і годить обидвох запалених друзів доказом, що один і другий мають тільки частинно рацію. Під кінець гутірки маємо ясний погляд на постать Святослава Завойовника. Бачимо його геніяльні провідницькі хдібності. Він надає княжій державі сили експанзії, він ставляє її на перше місце у Східній Європі. Наступає кілька маршових пісень. Дали гра "Хіма", якою школимо нашу память і спостережливість. Сходина закінчує згіт розгону та грімке "Слава Україні!" Сміючись розходимося додому.

Багато змінилося в нашому житті з того часу, коли понаїздила до Кракова ціла хмара кандидатів на зрілих людей. Тут, почавши від 20-го травня 1940 р. відбувався абітурієнтський курс.

Негайно по створенні такої ситуації повіт провід ВВЮ сильну пропаганду в тому напрямі, щоби за ці два з половиною місяці, в яких мав відбуватися курс, дати всім його учасникам відповідний організаційний перебік і спонукати їх до пізнішої сумлінної праці в терені на краківських звирцях.

Акція проводу покінчилася повним успіхом: всі учасники курсу, з декількома виїмками, стали членами краківського Юнацтва. Те, чого не вдалося пізніше перетягнути у таких самих умовах у Холмі й Ярославі, переведено в Кракові.

Із вступленням матуристів у ряди ВВЮ, змінюється його цілий характер. Праця починає набирати прикмет масовості. Це тому, що число членів зростає швидко з 62 до 159 /найвищий стан/. Творяться нові рої - тепер у Юнацтві вже не 6, а 10 гуртків, з яких деякі числять по 18 людей.

Ця сотня матуристів творить зовсім відрубну практично цілість у Відділі. Зайняття на курсі відбувалися по полудні від 16 - 20 год. Тому сходи́ни відбували матуристи ранками, коли не працювали молодші гуртки. Молодші знову ж починали працю по полудні. Так чергувалася праця щодня. Тому то в червні /липень у Відділі було найбільше зайнять /до 68 у місяць/.

До зутіку між матуристами й "молодшими" приходило тільки в неділю і свята. Тоді недільні накази виглядали незвичайно імпозантно. Я пригадую один такий наказ із кінця червня.

Восьма година ранку, але жара немовлива. До того я ще гоним на площу, як навіжений, бо ж треба було ще устійнити остаточну форму наказу. Трамвай, як звичайно, не спішився і я прибіг на площу ледки декілька хвилин перед восьмою. Ось я вже при столі - роздавальні й поспішно пишу наказ, битий докорами Провідника.

А там, на площі, точно з осьмиї - сністок. Роблять роями збірку. Потому прикази, зшити і трохи впорядку.

Нарешті й я готовий. Востаннє обкидає ще кожний себе самого зором, чи все в порядку. Це той святочний настрій, який циклікує виступ перед чотирнадцятьма десятками людей. А сьогодні багато людей виїде з Провідником до наказу: опікуни матуральних і хлопчатих гуртків, референт УДК666

Стаємо цілою колоною. Провідник попереду, а праворуч, референт ліворуч, опікуни ззаду. Шелестить суха трава гриша під ногами. Підходимо до схормованих у чотирикутників відділів. Ліворуч матуристи у своїх чотирьох ряях, по середині "ті молодші", праворуч дівчата. Приказ: Струнко! Направо глянь! І здає начальник Провідникової звіт. І хвилина тишини й вилітає з уст півтора сотки людей поздоровлення.

Потому - "До наказу виступи!"

Я ще раз глянув на ці лапи, що в осліплюючому соняшному сяйві згадалися мені чимось далеким, недійсним, але могутнім. "Сильного голосу треба!" - подумав я і почав читати наїтиший наказ, який я мав досі. Наказ довжився немилосердно, а сонце витискало краплими піт на чоло. А було що оголосити в цьому наказі: Знову три десятки молодих людей стали членами нашої організації.

А чи Ви не пам'ятаєте, як це прекрасно було, коли ці сто п'ятьдесятка йшла на прилюдні виступи? Це тепер розказують люди, яке гравіння зробила на них участь юнацтва у панахиді за душу сл.п.ген.Тарнавського.

Та була в матуристів і сіра праця. Вона йшла у двох напрямках: ідеологічно-виховний вишкіл і фізичне виховання. Ви, матуристи, пам'ятаєте ще хіба, як начальник слас час тоді у гарячу траву і виправляв руханку і чуда.

На ідеологічному вишколі було знову інакше. Місце сіра, порана тоді руханкою зала при вулиці Львотанській. Там засідало нас по 70 людей раз у тиждень. І ці сласи, що ми їх чули тоді із уст інструктора, друга М., не були такі сірі, як ця темна зала. Вони привалили в розумованні зовнішнього, примушували його застановитися над порушеними проблемами і передумати їх.

І тільки тому мабуть мав провід Юнацтва шастя і честь у хвилині вибуху прикрих особистих суперечностей, які на калі запанували у великому, життучому спільним життям гурті матуристів, перемогти над особистими стремліннями для загального добра. І з того часу ми усвідомили собі ясно, що наша юнацька організація це чинник, що не лише індивідуально виховує, але глибоко координує всі прояви суцільного життя юнаків і спрямовує їх на потрібних шлях.

ЛННБ України
ім. В.Степанника

5334661

Зеленосвітний обхід.

Куриться ще туманом рання мряка на спортній площі. Стає прекрасний, літній день. Сонце кидає світлі лучи на групи кам'яниць великого міста, що он там на заході безладно збилися до купи. Небо олімпліне, сіре, від надходячої спеки.

А там, на площі за місом сьогодні щось інакше, як у інші дні. Не читають наказу, не виправляють руханки. Тільки біжною суцільними колонами проходять кроком на "струнко" відділи юнаків і юначок.

Це йде підготовка до участі в Святі Могил, яке щороку стягає в Кракові в один куток великого ракоцицького цвинтаря людей, які цього дня мовчазно поклін складають тим, що життя не побоялися віддати для Батьківщини.

Так, і тут, у далекому Кракові, широкі ці могили. Їх багато: вони широкою смугою потяглися вздовж цвинтарного муру. Це вони може хоча частину тої сили у нас зливали, що казала нам тут, у чужині, творити наше життя.

Львівська державна
наукова бібліотека

1463

Бострілецька могила - символ безсмертності людських стрем-
лінь. Бо вона притягає до себе усіх, кому дороги ідеї, за які
боролися ті, що там спочили, бо вона вже їх із нами і виже
нас усіх у нерозривну цілість нерозгаданістю таїни смерті.

Не даром то й працювали юнаки й юначки цілий остан-
ній тиждень, порядкуючи їх могили.

А тепер вони довгими колонами станули до походу,
щоби відвідати їх щераз і поклін їм зложити.

Попереду вінки. Стільки вінків не дістали Вони ще
ніколи тут, у старому, чужинному місті. Попри тебе несуть
один вінок за другим: з листя, з квітів, з металю. Чергуються
ленти й написи. А далі довгими рядами організована мо-
лдь. І проходить у білих блузках юначки і йдуть юнаки колоною,
якій кінця не видно: дев'ять, п'ятнадцять, тридцять, шістьдеся-
то п'ять, сто двадцять людей. І у всіх задума сіла на чолах,
і всі в темних одягах. І тільки чути глухо відгосин нашого
кроку на камені головної алеї: рраз... два... рраз... два...
і десь далеко на переді хор співає пісню про вояка, що до-
боровся собі малого кутка землі на чужому цвинтарі. Ще доб-
ре, що не призабули того зовсім, що не заорють того могили
по 30-ти літах і знову й загине пам'ять, що у старому Кра-
кові український вояк поклався на спочинок.

І греміть цей відгосин одноставно від ударів
трьох соток гіг - і все нові думки приходять. Довгий шлях
наш, як довжився і цей шлях походу через великий цвинтар,
але він буде радісний, бо тоді загомонить рідна земля під
нашими стопами...

Праця в молодших гуртках.

Я належу до юнацтва, четвертого роя. Ми ходимо на
збірки. На збірці вчимося про давнє минуле українського на-
роду, вправляємо впоряд, руханку та співаємо різні пісні.
У неділі є завжди наказ. Часто ходимо на прогульки. Найліп-
ше подобалося мені свято Біласа й Данилишина прогульки.

Марко Мирослав
/19. рік юнаків/

Сходив в Юнацтві мали ми кільканадцять. Всі юнач-
ки все приходили. Коли всі зішлись, подруга провідниця ро-
била впоряд, потому була гутірка і забави. Це було дуже при-
ємне. І в год. 5-ї вертали ми до хати. Крім того були нака-
зи, руханки і т.і. Це також нас дуже цікавило, а заразом
і вчило.

Кирилло Лідія
/111. рік юначок/



Літня прогулька.

Холодний, літній ранок. На спортивній площі усталися роями чота юнаків. Всі юнаки готові, уважно слухають пояснень своєї розвідки та члуть на приказ чотарого до відмаршу. Ціль прогульки ясна. Перші роти одержав приказ негайно вирушити в напрямі ліса й там розкласти табор. Другі і треті роти мають завдання розвідати, де він положений та здобути його. В хвилину пізніше вирушили два роти маршем в наказаному напрямі. По короткому марші станули ми коло ліса. Тут видав розвідці дальші прикази. Чотирьох юнаків зголосилося на добровольців дослідити докладно терен та розвідати, чи нема де ворожої стілки. Ми вирушили зараз маршем в напрямі ліса. Й по досягненні перших дерев звільнили ми крок. З великою обережністю посувалася наша розвідочна чвірка в глибину лісу. Кожний тріск галузки, чи на менший шелест листків звертав на нас увагу. Преті осягнули ми приказане місце. Тесь недалеко мусів лежати ворожий табор. Ворог не розставив задніх стілок, так що роти ми посунулися вперед. Один із нас повідомив негайно розвідочного положення й представив наші спостереження. Пізніше прибув цілий роти на це місце. Тут розклав розвідка на троту мапу й об'яснював нам положення табору. Дальше роздвілилися ми на дві групи і з двох боків облягли табор. Одначе перед самими дротами, що обгороджували табор, натрапили ми на першу ворожу стілку. Недалеко від нас проходила двоє стікозих, граючи на гармонійках. Вибравши відповідний момент, посунулися ми непомітно через дроти в гушавину й пробивалися далі крізь високі та густі корчі. Нараз розвідка дає знак рукою, щоби стриматися. Хтось збли-

жався до нас. Вершки корчів та молодих шеп колізалися без-
устанно, та давали нам до пізнання, що це не одна, а біль-
ше осіб пробивалися крізь гушавину. Кроки було чути зовсім
білязько. Тоді на приказ закричали ми різко: "Стій!" -
та постати, що зближалися, зовсім не переїнялися тим й
певно йшли даліше. Тут показалися з-за кущів перші голови
наших друзів з другої групи. Трохи здивовано зглянулися
ми по собі й вибухнули сміхом. Провідник другої групи зго-
лосив розвому, що сповнив приказ та розслідив, де знахо-
диться ворог. По короткій нараді вирушила перша група на
табор, а друга хоронила її. Хвилини йшли, коли на лівім кр-
крилі почули ми голосні оклики: "Стій! Стій! Стій!..." і
врешті втихло це, а разом задуло голосне "Слава!"

Це була наша перемога.

І.К.
/2. рік юнаків /

День праці на таборі в

День праці на таборі в Турковичах.

Світає... Рання мряка опадає на землю й зрошує смараг-
дові трави. Підбігає з гору сонце й боязко заглядає до
сплячих юначок і юнаків. Лише стійковий дижурний задивле-
ний в огняну соняшну кулю не спить а сторожить.

Табор це одноповерховий будинок. Партер займають була-
ва табору і юнаки, а поверх юначки. Зелень недалекого лі-
су куриться раннім димом поледної таборової кухні. Хоч на
недалеких дорогах тарахкотять уже фіри - табор ще спить.
Димлять димари сусідніх Туркович і Черна, а проміння схо-
дячого сонця купаються у річці Гучи.

Доходить година шоста. Свисток дижурного вкриває табор
із околиць сну. Починається метушня. Усе зривається, хватає
за рушники - мило та біжить на збірку. В деяких ще сон
причіпляється на очах, але руханка і зимна вода річки прочуняє
їх. Кінчиться руханка, миття, а починається таборові поряд-
ки. Свисток ставляє всіх у триладу, і в повітрі дрижать
слова молитви. по молитві наказ, у якому булава табору по-
дає план цілоденних занять. Розхід і снідання життя та-
бору помонить сміхом і жартами. По сніданні тутірки по роя
Кінчимо перероблювати козацьку добу. І так кожнярробота по
роях, чи розкопування галів княжого Черна, чи санітарний
вишкіл. Дня індивідуалізму місця в таборовому житті немає,
бо на першій одиницею табору - не юначка чи юнак, а рій.
І хоча й доходить година 12-та, табор світить ще пусткою,
бо ціле життя перенеслося на річку, де молодість здивенить
сміхами й дотепами.

Збірка. В руках у кожного їдунка, а на лиці весела усмі-
шка. Обід. Доходить година 14-та, кінчиться обід. По обіді
короткий відпочинок і починається фізична праця у різних
ділянках спорту. І тут амагається не одиниця з одиницею, але

рі і із роєм. Після години 16-тої змінюється табори і заняття з фізичних на умові. Один із роїв, задіяний у мапу, переробляє теренознавство, а другі гяться будуть шатра. І так аж до вечері. По вечері шаття переноситься у ліс, де зелена поляна бухає тогнем шаторової шатри. Всюди тихо - тихенько, лише слова викладу кубинного торунать тишу вечірнього сутінку і грають підмогою по розбудженому лісі. І догоряє шатра, мовкнуть слова гутірки і молитва - подяка ігнчить день дртурко-лицьому таборі.

Гордан П.

1. рі юнаків /

Нічний алярм.



Свисто... Алярм! Зриваюся на ноги. Темно, нічого не видно. Шукаю черевиків. Вдягаю, але шнурівки поплутані - не можу зашнурувати! Друзі вибігають надвір. Чую прикази! Нарешті, так довго очидани нічний алярм - надішов. Скоро на дягаю ще вітрівку і вибігаю надвір. Надзори досить ясно. Зорі блимають, а місяць поволі висувається знад верхків чорних дерев. Поділ табору на дві групи. Я належу до першої. Відходимо над беріг річки. Наш командант вияснює нам план нічних вправ. Ми маємо переправитися через неглибоку. Гучву і дістатися під ліс, якій віддалений від річки на яких 700 метрів. Звідти маємо передістатися через стілки чоти молоді назад до табору і зголоситися до поручника. Переправляємося через річку. Недавно збудована вузька кладка не витримує в одній хвилині тягару десятиох хлопців і ми впадаємо несподівано в зимну воду в убраннях і черевиках. Перемочені до нитки і трясучися від зимна, вилазимо з води і бігом пускаємось до лісу. За кілька хвилин у лісі розставлені стілки. Командант висилає двох друзів до звязку із другою групою, яка має напасти на табор із іншої сторони. Я тимчасом лежу на стілці на валі якогось досить глибокого рова. Уважно розглядаю широку темну луку, що простягається аж до Гучви. Нічого не видно. Мокре, врання докучає: зимно, як десь на бігуни. Але серце бється, очікуючи умовленого знаку до наступу. Місяць підноситься щораз вище і ясніше освічує широке поле. Чому ж ті друзі від другої групи не вертають?

Нараз бачу в далені дві темні постаті, які осторожно підсуваються до нас. Ховаюся до рова і очікую. Постаті щораз ближче. Але вони за відважно дуть. Вилажу з рова і починаю рачкувати в їх напрямі. Вони завважають мене і підбігають до мене. Підношуся і викликаю умовлений клич "Коза!" На це чую відповідь "Козак". Це ж наші вертають від другої групи. У страха великі очі. Відсилаю їх до команди.

З-за Гучви чути голоси. Нараз в повітрі роздається голосне піяння когута. Це анак, щоб почати воєнні

дії. На моє місце присилає командант іншого друга. З'являюся перед командантом. Дістаю наказ на чолі відділу перекраститися через поле, перейти Гучву 400 м. наліво від кладки і дістатися до табору. Дістаю 5-ох друзів. Перелазимо рів. Укладаємося в клин. Я на вершину, по обох боках у віддалі 3 м. інші друзі. Уважно зачинаю рахувати по землі, на ліктях і колінах сунутися по мокрій траві. На горизонті видно темні постаті противників, які на наше нечає перешують у наших напрямі терен. Ситуація стає грізна. До сутинки між ними а нами не може прийти. Оглядаюся на всі сторони...

Э рятуюнок! На право коло нас на 50 м. купи торфу. Даю знак. В скорім темпі підсуваємося до них. Вже ми між ними. Кожний прилягає до своєї копички. Ворог щораз ьліше. Кількох із них входить між копички. Серце дупить, мов молот. Один підходить до моєї копички, перешуює її з іншого боку і переходить до іншої. Інші також вратовані - ворог перешийов. Дорога до річки вільна. Висилаю одного друга на розвітку. Він вертається і зголошує, що беріг необсаджений. Ми бігом дістаємося над річку. Тепер тільки на другий беріг... Але в тому моменті чую на другому боці людські голоси. Отже там ворог! Пересуваємося 50 кроків на ліво. Влажу в мокрому вже збранні до води. Кладуся на воду. Вода не сміє пляснути, бо ворог кільканадцять метрів від нас. Слух напнятий, очі звернені в сторону ворога. Слава Богу, я вже на другому березі, вилажу на нього, нікого нема. Ховаюся за дерево. Мої друзі переправляються за мною. Вже всі на другому боці. Та нараз чую оклик: "Стій!" Недалеко від мене починається рух, якісь тіні стрибають по полі. Потому дальші викрики на мене схоплюється теж з віддалі кількох кроків якась тінь. Наш відділ зліквідований ворогом. Та зате на другому кінці табору чути радісні оклики - це певно друга група вдерлася до нього.

За хвилину зголошуємо всі провідникові про наші осяги. Паде признание для провідника другої групи. Тепер скоро лише перебратися й спати, бо це найбільша нагорода по виконанні приказі.



ВОВКИ

Щось про спорт.

Час, в якому живемо, можемо справді назвати часом спорту. Адже з спортові звіти займають цілі сторінки щоденників та тижневиків, а представників спортивного світа ставлять майже нарівні з представниками культурного, суспільного та політичного життя. Причина цього становища, яке займає спорт, лежить у великому його значінні для виховання нового типу людини. Що це є властиво спорт? Це фізичні вправи, гри та забави на свіжому повітрі, що мають на цілі розвивати людське тіло та всі його прикмети, витворити тип здорової, сильної не тільки тілом, але й духом людини. Спорт робить тіло кріпким, здоровим, проворним, а рівночасно вимагає від людини деяких прикмет характеру: повздержливості, хворобрости, карності, та розвиває ці прикмети. Спорт має отже теж значіння для духового розвитку людини, для образування його вдачі. Крім цієї безпосередньої користі має спорт також ширше значіння. Через виховання одиниць починається він до розвитку сильної, здорової нації. Спорт має в собі щось такого, що потягає молодь цілого світа та втяє її. На олімпійському дзвоні в Берліні був виритий дуже цікавий напис: я скликаю молодь цілого світа.

Щоби використати ці всі можливості, які дає спорт, треба було перевести його організацію. Це завдання перенесли на себе різні організації молоді. І наше юнацтво ставляє у програму своєї праці спортові вишкіл. Тому кожен юнак мусить з охотою плекати свої фізичні умови сили, мусить стати здібною, здоровою одиницею й дати підставу сильній українській нації.

Хицяк К.
/1. рі юнаків/

Змагання марш 15.9.1940.

Мрячний ранок застає мене, ще на площі Курія Молоді в Кракові. Внедовзі починають проходити учасники змагань. Грімка команда чотвого пробуджує напів заспаних змагунів. Лунає гримке "Слава Україні!" Пізніше усі змагуни мов у краківському консулі, дістають чергою пісок. Ще раз лунає приказ і всі трійками машерують до зупинки 2-ки. Молоде товариство займає ціли вагон, і всі з піснею на устах виїжджають на Броновиці. Звідти лише 200 м. до старту. До змагань стає 5 дружин: 3 - молоді, 4-та - юнаків, 5-та юначки. Разом усіх 50 змагунів. Я присідаюся на розер впорядчика. Ми ідемо.

Ідемо ми за другим гуртком. Час-до-часу треба нагадувати приписи маршу. По кількох кілометрах учасники починають "пухнути". Два кілометри перед півметром ми мусимо ждати на друга ду-са, якому сталася пригода. Часливо доходимо до півметка /Забажув/. Через тригоду починають нас

сок /так, що деякі прийшли цілком без піску до мети/. Рампа
уже недалеко мета. Ми випереджуємо відділ. На меті стоять
юнаки з жовто-блакитними прапорами. Таборови лікар засхо-
чує змагунів трупкою. По короткому відпочинку змагуни зма-
гунки уставляються лавою до звіту. Коротка промова, у якій
з'ясовано значіння змагових маршів. Пізніше трійками пома-
шерували змагуни на чолі з прапорами до останньої зупинки
двірки. Тут знова займають вони цілий вагон. Настрій бадьо-
рий, бо змагання полішили дуже гарне вражіння.

І.Г-ич.
/2-й рік юнаків/

Теренові вправи.

Погода була ненадзвичайна. Мряка розтягалася по по-
лях і в лісі. Ми мали цього дня теренові вправи в лісі ко-
ло Белян. Там мали ми розставити стійки і не перепустити
другої групи. По півгодинним марші прийшли ми на призначе-
не місце. Тут поховалися ми по кущах і за деревами. По пів-
годинному очікуванні зауважили ми, що вони сповді підходять.
Вони старалися бути якнайтихіше, але часом під ногами яко-
гось небережного тріснула галузка. Юнак боязко задерку-
вався в півкроку, або гепав на землю, що аж задрігало, да-
ючи тим же ліпше знати про себе. Ми здавлювали сміх і че-
кали. Коли вони підійшли на 10 кроків, крикнули ми: стій!
і брали небережних юнаків у полон.

Старий орт ми вже минули. Заїмалася лінія воро-
жої групи. Ми заховуємо великий спокій. Ми зачали підходити.
Щось зашелестіло в корчах... Це друг Я., не прочуваючи нічо-
го злого, заїдав смачно під деревом велику бабку хліба.
Побіч мене стояв Я.Т. з 4-го роя. В одній хвилині запався
він у корчі, я скочив за ним. Тут зачав нас атакувати друг
П. із ворожої групи. Він мав добре місце до наступу, тому
нам тяжко було боронитись. Зачався бігти за хустинок. Я на
споді, на мені Т., на Т.ше і П.іГ. Довго б ще бігти був тривав,
але перервав його свисток провідника вправ. По годинним
відпочинку відійшли ми назад до міста.

І.Д. та І.Г.
/2-й рік юнаків/

...В и ж е р т в о ю в б о ю...

ЗЕЛЕНОСВЯТНИЙ ОБХІД 1940 Р. У КРАКОВІ.



Вінки юнацтва

*Жіноче юнацтво в свя-
точному поході.
Позаду відділ муже-
ського юнацтва.*



*Твердими лавами за-
повнили відділи юнац-
тва вузький простір
між могилами*

Д р у ж и н о в и й м а р ш

15. ВЕРЕСНЯ 1940



*15. вересня 1940 брала
дружина юнацтва
участь у дружиновому
марші в Кракові —
осягнула у своїй групі
перше місце.*

*Наліво:
Юнаки на трасі.*



На трасі маршу.

Оголошення вислідів.



Запис до Юнацтва.

Пізнє літо. Таємничо наказує п. директор нам усім не-юначкам'ти ти поплудні до школи. Робимо різні здогади:

- Може порядкувати бібліотеку?
- Та де Бібліотеки ще взагалі нема в школі.
- А може якраз?

На кінці щирінає здогад:

- А може, щоб нас записати до Юнацтва?

На це вже з відповідь буря голосів:

- Це що! Я не записуюся! Не знаєш!
- Тоби тільки перестуджуватися на збірках!
- Озва! Ніхто мене не змусить до того. Як я не хочу, то не хочу!

І багато інших таких "пріявних" проявів. Пополудні. Трохи зі страхом, а трохи з зацікавленням збираємося на подвір'ю в школі. Навіть ці всі "обурені" зібралися. Врешті входимо до класи, там, де є провідниці. Здоровимо. Робимо збірку. Дістаємо перший страх, чи добре стоїмо на "струнко". Збірка покінчена. Дістаємо карти впису і ідемо на площу. На площі є вже повно моїх товаришок - "старих" юначок. Вони прискакують до нас і вітають нас у свої забави. Руханка і відбиванка. Хлопці своїм звичаєм хочуть нам відібрати сітку м'яч. Не даємо! Перший страх перед Юнацтвом, як перед чимось незнаним минає, і навіть цим всім "обуреним" що ще недавно так остро виступали проти Юнацтва, починає в ньому подобатися.

В. Павлюківська
/2-й рі юначок/

Осінь.

По гарних вислідах пестимісячної праці на весні і літі надійшла осінь і зима. Це час, у якому потрібно використати досвіди з літньої праці на їх підставі почати поважну, суцільну виховну роботу.

На це одначе потрібно було мати всі дані. На це треба мати достаточну кількість провідників, добрі зовнішні обставини /згуртування членів у корисно до організації молоді настроних шкільних середовищах /, карне добре зігране членство, власну домівку, руханкову залю прилади. Ми цього всього не мали.

Ми були змушені тинятися по всіх залах Кракова. Бачила юнацтво Просвіта, бачили оба табори, бачила площа, бачила домівка УЦК, бачила українська школа.

Коли б ми ще раз кинули оком на пройдену працю, змогли б ми без вагання сказати: конкретні осяги у вивченні заподаного матеріалу, про які звітується звичайно, дале-

ко неспівмірні були з діїсним осягом організації, бо вони ледви чи зможуть відзеркалити цю красу поривання захоплення до праці, яка охоплювала тоді всіх. І коли ми будемо згадувати цей час, то тільки як час, що дав нам великі спогади, велику традицію, що дав віру продовжувати почату працю в багаті вашіх умовинах.

Отут і була вартість цього першого періоду захоплення.

Годі ще раз аналізувати що саме ослабило так працю в осінньому часі. Найпекучішою була справа домівки. До того часу відбувалися сходини на площі. Опісля почали обі чоти працювати в класах укр. школи, одначе це було на довшу мету неможливо. Саме вигляд шкільної класи внеможливілає переведення деяких занять і відємно ділає на членів. Відбувати сходини в таких повичиних льокалях - це все буде тільки комірне.

Тому в тому часі починаються зперті змагання обох чот за власну домівку. І вже пораз знаходиться для нас домівка, але її то в останній хвилині займає вієсько, то ви-наймає хто інший. По довгих стараннях одержує юнацтво врешті в половині листопада при вул. Льоретанській 18. одну залю, без печі, з одним столом і 20-ма кріслами. Яке вражіння викликало це на юнаків і юначок, побачите в наступної статті.

Юнацтво зміло і убрало, як могло, свою домівку. Але тут і кінчилася його власна спроможність. І тому у цій неопаленій домівці відбували ми сходини більше чотх місяців.

Але воно не шкодило нічого. Бо там ішла щораз більше посиленна праця, бо там треба було дати докази витривалости. Там тем чекали на весну.

Порядкування домівки.

Одного разу провідниця з другого воя сказала, щоб усі старалися на другий раз при ти на збірку. Збірку мали ми в школі. Коли вже всі зішлись, подруга сказала, що підемо на вул. Льоретанську, бо там ми дістали свою домівку. І що требаби попрятати її.

Ми пришли, а в нашій новій домівці повно сміття, старі ліжка, кошки, папери, потовчене скло. Подруги повиносили дошки, позамітали, постирали порох. Але коли пришло до миття підлоги, то всі повтікали, тільки лишилася одна подруга. Це була заступниця роєвої. Ця подруга - особа поважна, сувора, вигляд, немов у чарівниці. Вони з по рупою обі мити підлогу. Ми пішли до другої залі - там бавилися, або бігали по бурсі за жарівкою, чи за стирками. Так усі порозбігались.

Пришов також і один друг. Він роздягнувся і бере за щітку - хоче шпурувати. Наша подруга не хотіла спершу дати щітки, а потім дала. А ми лише цього ждали і зачали

поштуркуватися, бо друг спершу поволи шурував, якби боявся, що підлога западеться, або зломиться шітка. А коли спробував краще, тоді зачав старанно шурувати. Тривала ця забава кілька хвилин. Потім спробував він вийти на коридор. А коли вернувся і побачив, що одна з подруг узяла шітку, скоро вдягнув плащ і капелюх узяв у руку. Поздоровив подругу, сказав їй, що мусить уже йти, бо не має часу. Коли вийшов, то певно собі подумав, що більше ніколи не буде йти там, де роблять порядки.

В. Яртимець
/2-ий рік юначок/

Остання прогулька.

Щоб раз скінчилася ця недобра зима! Не можу дімдатися цієї весни, веселих забав на площі та прогульок. Уже не пам'ятаю, коли останній раз була я на прогульці. Було це, здається мені, в місяці жовтні. Пам'ятаю, що листя дерев тоді вже опадало і ми ступали по ньому, неначе по м'якому, жовтому килимі. Був тоді осінній мрячний день. Влукали ми по лісі, збираючи каштани і цвіти, а відгомін наших окликів та розмов нісся далеко у ліс. По довгій мандрівці дісталися ми на гарну поляну і тут задержалися. Наша роєва поділила харчі, які на свіжому воздуху дуже нам смакували. Пізніше ми бавилися весело і співали юнацькі пісні. Тут я навчилася звикати по юнацьки коц, що мені потому дуже придалося. Посередині площі запалили ми вогонь, при якому гріючись, зели гутірку. Часом котрась із нас кинула у ватру каштана, який із гуком тріскав. Серед забав час минав нам дуже скоро. Пізно вечером вертали ми з нашої останньої прогульки, співаючи улюблену пісню "Вже грають сурми, близько воля..."

І. Хицьк
/3-ий рік юначок/

Вовки.

В середині грудня 1940 р. обнімаю поучництво одного роя юнацтва. Приходжу на сходи - застаю коло 18 юнаків, що чекають на коридорі при вул. Льоретанській. Ключів нема. Частина юнаків через тікна дісталася до руханкової залі. Мене інформують, що вони все в цей спосіб дістаються на залю. Дістаю ключі, входимо до середини. Стараюся пізнати юнаків. Це переважно ученьки вселюдної школи, частина мешкає в бурсі, під оглядом фізичного і духового розвитку сильно різноманітний елемент. Треба створити 3 рій. Інакше з браку поучників веде всіх разом.

Праця не шла так, як я намітив собі, з причини перешкод, що їх ми стрічали. Це був брак домівки і приладдя. В таких обставинах праця кінчилася на порядку, коротких гутірках на вихідні теми і забава та час до часу оповідання про Вовків - Юнацтво, що його я зорганізував зимою і весною 1940 р. в Телятині на Холмщині. Згадаю ще про свято с.п. Біласа і Данилишина, що його влаштували юнаки, і яке шипало напруду гарно. Програма свята була виконана виключно юнаками, які доложили всіх старань, щоб віддати належну пам'ять героям - опікунам чоти.

В лютому 1941 р. творимо остаточно два рій. 3-й рій обнімає друг. В. 4-й рій починає правильну працю. В першу чергу рій прибирає назву "Вовки". Кожен юнак має своє псевдо. Так маємо: Козача, Льва, Сокола, Гайдамаку, Ластівку, Оленя, Стрілу, Тура і Соколине. Око.

До нас згромаджується щораз більше юнаків, щоб прийняти їх до роя Вовків. Таких відсилаємо до чотирого, щоб для них створити новий рій.

Ми поставили собі певні завдання:

1. Пізнати рідну землю і наше минуле.
2. Вивчитися польових знаків, які нам - Вовкам будуть потрібні весною і літом у лісі на прогулях.
3. Вивчитися гарно машерувати, творити карні лаги, щоб кожний бачив, що Вовки - це зорганізована і підпорядкована спільному розвою група.

Чому "Вовки" ?

Вовки - це грізне плем'я, що ніколи не гнеться перед чужим, хочби і приятелем. Вовки не чекають ласки, а самі під проводом вожака-провідника ломлять всякі перешкоди, що їх ставлять "свої" і чужі. Правда, в часі нашої праці кількох перестрашилося невігод і перешкод і перестали ходити до нас, ми знаємо, що ще дехто не витримає дальших трудів і відпаде від нас, але віримо, що ті, що лишаться, це будуть тверді, загартовані Вовки - для яких ніяка життєва перешкода не буде страшна, які витримають тверде майбутнє життя.

Що будемо даліше робити?

1. Змагати будемо: до виховання і заправління до твердого життя, до витривалості у своїй праці про поборюванні перешкод, доховання словних, точних і чесних юнаків.

2. Будемо змагати до вироблення сили, краси і гарту тіла.

3. Будемо пізнавати поземелля, орієнтуватися в нім, пізнавати тайни природи, щоби в майбутньому якнайкраще використати його в рішаних подіях нашого життя.

Тигр.

Як четвертий рій вибрав собі назву?

Ціле Юнацтво дістало проєкт, щоб юнаки вибрали собі свої псевда, а також і рії. Так і зробили юнаки четвертого роя, і свій рій назвали "Вовками". Назвали ми себе так тому, що хочемо бути такі, як вовки: сильні, невадежні і від нікого й зазяті на ворога, витривалі та карні на даних нам наказ.

Праця 4-го роя йде поступово вперед. Наш рій числить 11 юнаків. Коли хочемо стати Вовками, то мусимо всі працювати разом для нашого добра, а це є для 4-го роя. Кожен юнак повинен бути карний, обов'язковий та всі повинні в згоді жити. Коли будемо всі в згоді жити, то й Юнацтво буде існувати, а ми станемо вірними синами України.

4-го роя учасники, яких було 11, були з різних місць. Деякі з них були з Львова, деякі з інших міст. Учасник 4-го роя.

Дещетарська прогулянка. То був один недільний ранок в грудні. Сніг прикрив ще лише стару дерству, але з снігом ішов і дріждлига. Тому то ми, всі юнаки, нараз подіставали злі настрої. Кількох із нас либиралося на дошки, які тепер не надзвичайно заповідалися. Однак ми таки виманеврували ранком з хат дуже горді і добре настроєні. Шинами краківської "шістки" плила вода, але на Сальваторі чекало на нас уже кількох таких, як ми. Більшість із нас мала зле допасовані дошки для з'їзду, що рвалися при кожному упадку. Тому ми побували досить поволи. На краще йшли ще ті, які мали перший раз дошки на ногах.

Наш провідник гнав як скажений, незважаючи на наші вже сформовані ноги. Врешті долізли ми якось до Вольського ліса, де зіжджали на лісних зіздах. Ті початкуєчи нераз розмішували нас своїми скомплікованими упадками.

На нашу радість показалося сонце, яке, здавалося, висушить наші перемоклі скарпитки й штани. Потому мимо критичної погоди повіздилася в ліс ціла купа таких як ми варятів.

Незадовго здорово голодні вертали ми домів. По важкій дорозі думки наші звернули ми всецїло в сторону доброго недільного обїду, а при лещетах лишилося лише змучене тіло.

Ю.П.
/2,рїй юнаків/

Коляда.

Нераз уже за час свого існування ставало Юнацтво до послуг рїдним цілям. Найкраще виявилася рїднече ця готовість у переведенні цьогорїчної коляди на У.О.Т.

Це було так: У другий день Рїздза зібралося нас кількох, старших юнаків під церквою по "дванадцятці". Гутори-мо про рїзні справи. Нараз ще двоє людей пристає до нашого гурта: наш провідник і м-р У., диригент церковного хору.

І знову падають слова, які складають на нас обовязок що його треба безумовно виконати.

-Ви мусите ще сьогодні zorganizувати коляду на У.О.Т.

Спершу в думках легкий опір. Як-же? За ці дві-три години? Та ж ми заспівати порядно ледви зміли на наших спятах, коли підготвлялися тижнями! Чи нема на це нікого іншого?

І знову ж тверді слова:-

-Що ж, ніхто не зумів піднятися, то ж тому власне ви мусите це зробити.

І ми почали організувати. Назинувся якийсь старший юнак під очі-котрийсь із нас відразу хоп за обшивку й тягне до гурта. Опірнішим приобїцали матеріяльні користи, числячи, що приділи в консумі ще покищо вистарчать, щоб і для нас, гостей, виказати українську гостинність.

Так зібралося сімох навіженців і сказали собі: до побачення о третій годині в Просвіті. Отже тільки на обїд-і знову гони туди!

В Просвіті рух. Один сортує шаленим темпом адресові картки, другий вибирає пісні, решта стала групою посеред залу й береться навіть співати.

Устійнили ми свій репертуар: "Зог предвїчний", "у Вифлеємі", "Нова радість", "Добрий вечір". Клопіт був із "Новою радістю", бо кожний почав був співати інакше. По узгїдненні цієї мелодії наш чотовий до того ступня перенявся колядами, що почав робити спроби давати їм патріотичні застрики.

Так вирвався він нараз із "Во Вифлеємі" на мелодію "Ми гайдамаки". Ви тільки спробуйте, чи не добре йде.

Потому ми рушили. Першу візиту випадало скласти одному музикові-диригентові таки на ринку, але ми воліли з неї зрезигнувати, незворсім певні своїх музикальних здібностей.

Зате ми без остраху ходили деінде. По кам'яних і дерев'яних, д'ярих і застелених хідниками, широким і тисних сходах. Пізнавати всякі гатунки дверей і усякі вітміни дзвінків і калатаєл. Відчинялися ці двері й декламував один із нас зразу "Ми з колядою на У.О.Т." І пхав у руку картку з побажаннями. Всілякі руки брали картки і листи, а ми тимчасом стояли під дверми, чи з передпоскою й вичерпували наш репертуар.

Різні були датки, різне було й наставлення до нас. Але не відмовили нам ніколи, хочби й як погано вийшов нам наш спів, як на одній такій вулиці з поганою назвою.

І були такі, що обдаровували нас яблуками, чи іншим різдвяним добром. Були й такі, що тільки двері відчиняли старий салон і просили до середини. Самі, старенькі, сиділи напроти нас і просили нас співати. Бо може ніхто з їх хаті ще не співав цього року коляд: їм голоси за старости послабли, а молодець - чи знала, що там десь такі й живуть. І так приємно нам було, коли вони нам дали свої дрібні два злоті. Бо ми тут не здобули багата, але ж віддали так багато того, що переподить людей у світ нових надій, нових стремлень.

То ми співали. Але ми не могли баритися - всюди, де українці живуть, збираються вони сьогодні святкувати це свято народження нового року, нових надій на гесну.

Десь там знову була весела забава. Розсміяні обличчя, сміливіші голоси. Нас посадили за стіл і дали пити чай із румом, наставили купиці солодкого печива. І там був цей дивний святочний настрій. І там люде збиралися в цей морозний вечір у теплих хатах, щоби влизати в свої душі тепло спізжиття, тепло спіздіяння.

І тому ці ремісники, ці купці і робітники вітали нас найщиріше. Бо вони відчули духа нашої організації, бо вони відчинили свої душі для нас. Вони не бралися скептично оцінювати наші співацькі здібності, вони не гляділи на нас, як на німих збирачів гроша, вони відчули, що ми прийшли до них, щоби їм заплатити чимось за їхню жертвенність і щирість.

І тому не журилися ми, коли неодному хлопотіла в черевику холодна вода. Ми сповнили своє завдання. Не тому, що назбирали за чотири години тих шіснайцять десятків злотих, але що внесли дрібку з своїх змагань і стремлень у рідні хати.

В Юнацтві.

20-го січня прийшла я до Кракова і довівалася від товаришок, що вони належать до Юнацтва. Коли вони пішли на збірку, також і я пішла з ними. Збірка мені дуже сподобалася. Опісля були ми на святі 29-го січня, де читали реферати про героїв з 1918 р. На 12-го лютого підготували ми свято нашої героїнки Ольги Левицької-Басараб, яка віддала своє життя за волю України. Там наші подружки читали реферати і декламували вірші, а ми співали національний гімн. А тепер наша розвага говорила нам, що будемо вчитися історії України і географії. А найбільше хотіла би я, щоби ми вчилися історії України, бо історія вчить нас любити свою Рідну Країну. Ми ще малі, але дух у нас сильний: всі труднощі і працю віддамо Неньці - Україні.

Вітяк М. і Міхневич А.
/3-ій рік юначок/

Літні дні.

Писати спомини про недавні місяці - завчасно і мені особисто не під смак і тому цих декілька рядків про краківське Юнацтво не вважаю ніяким спомином, а тільки пригадкою літніх днів, у яких я зустрічався з багато-радісним, але і прикрим.

Безпосередньо зустрівся я з краківськими юнакамидесь у місяці травні, обнімаючи виховництво і опіку над цілим відділом.

Передомною стоїть увесь відділ і кілька десятків очей молодих дивиться на мене пильно і бисто, коли провідник Відділу повідомляє про моє призначення. Бачу молоді, розсміяні і уважно скупчені чорні, сині, сірі і зеленкаво-брунатні очі молодих хлопців і дівчат і чую, що вони вичікують чогось від мене. Тоді родиться постанова: залишусь з ними на-завжди!

У відділі бачу велику кількість старших юнаків і юначок: це матуральний курс. Їх коло 150 осіб і моє спеціальне призначення - це опіка над цим дозріваючим елементом. Бачу між ними поважні обличчя здумливих молодців, гладко причесані голови молоденьких "кавалірів", недбало розкуйовжені чуприни може майбутніх мистців, а деякі просто розсміяні, це пустуни, які повинні товаришувати з "малими". Дівчата наче стадо голубів, цікаве і боязливе...

Це була перша моя радісна стріча з "ними".

Надворі цвіла весна, а ми що ранку зустрічалися у руханковій залі на спільній виховницькій гутірці. Осібно хлопці, а осібно дівчата.

Слухають уважно... Гутірка іде оживлено й цікаво. Хлопці ставлять цікаві запити — по своєму розв'язують важкі заплурані проблеми. Мають нахил вдумуватися й філософувати. Дівчата радше мовчать. Якось тягне розбурхати їх та наклонити до гутірки.

Коли ж нам уже досить мурів руханкової залі, йдемо на подвір'я табору — там ведемо гутірки. На небі літне сонце, а ми згуртовані під муром, розв'язуємо складні питання виховно-національного характеру.

А поза тим курсанти живуть своїм життям. Курс, табор, а в парі з цим і закамарки цього життя: збірне гуртове життя молодих хлопців. Різні справи, дрібні турботи, а часами і випадки сварок та "порахунків".

Одної днини на гутірці заходить випадок, який вказує, що хлопцям замало таких гутірок, що вони потребують повести своє таборове життя ці засади, плекані в Юнацтві. Між кількома юнаками приходить до словного зудару з обвинювання. Справа набирає гостроти й постановляю розрішити її особисто.

Причини цього зудару лежать глибше у попередніх тижнях: деякі хлопці провинилися проти збірного п'ятилітнього правила молоді людини. Хочуть паразитувати. А коли їх не карається, чи радше толерується — справа набирає ваги й починає тяготіти. Хлопців треба годити, бо збірається буря...

П'ять днів триває дуже важка й напружена атмосфера, що може потягнути за собою наприкінці наслідки: зірвання курсу, особисті порахунки...

Заддяки почуттю карності цілої збірності матурантів вдається справу розрішити й поладнати.

Приходять горячкові приготування до іспиту, іспит і — як звичайно, жалі на професорів...

Хлопці починають виїжджати. Кінчимо свої гутірки й скликаємо всіх на останні прощальні сходи. Довгий ряд виструнчених юначок і юнаків, що перед ними покладена нова дорога в життя...

Прощаю їх і бачу, що в їхніх очах тверда постанови працювати далше серед юнацтва...

Стоять передомною ще й досі і бачу їхні посміхнені обличчя:

— Завтра вже будуть у дорозі, завтра підуть підготовані творити нові юнацькі клітини... Завтра!...

Ідуть і творять... Нераз лишуть мені з далеких сіл і міст, що працюють і радіють із успіхів...

А тоді я почувую, що я вже на завжди зв'язаний із ними — юнаками... На завжди...

Останні дні.

Ви бачите, друзі, як ми йдемо все в перід і в перід?

Ви може не вмієте збагнути цього умом. Але ви це відчуваєте іноді, коли на сходинах щось ясне загостить у вашу душу. Коли відчуєте, що ви й цей гурт цілий, у якому працюєте — це щось тверде, нерозривне, потужне.

І ви не здивуйтеся, коли часом обкине вас хтось обоятним зором і посміхнеться на ваші молодечі стремління у почутті своєї вишності. Ви не дивуйтеся йому: такі люди на те приходять часом, щоби вас ще сильніше загартувати, звязати й насталити до боротьби за нове відчуження життя. Ви їм скажіть, що ці Вовки і Соколи, що тепер ростуть у своїх гніздах, стануть колись рама об рама до могутнього бою за нове, величезне й прекрасне життя.

Ви не розповідайте їм, як це ви працюєте для загального добра. Лиша людина цього не відчує. Ви заховайте це все для себе і зберігайте уважно, щоби хтось не тирчав вам у ташого молодого за шия.

Ви справджуєте все правильність своїх вчинків. Безнастанно глядіть на себе й контролюєте себе. Коли ви добрі юнаки, ви зумієте пізнати свою правдиву вартість і навчитися стреміти.

Стремління оживлює життя людини. Воно робить із людей героїв, воно dokonує, стремління одної людини, світових перемін.

Чи ви пам'ятаєте, старші друзі, цю неділю, коли вам уперше казали прийти попудні на пробу вільноручних справ. У вас тоді палав у серці бунт і знехота. — Але ви прийшли. І тепер ви не пагаєтесь щодня приходити на наказ провідника, коли цього потрібно — ви, що нерадо сходилися раз у тиждень. — Що ж це таке сталося у ваших душах? Чи це не якась цікава переміна? Ви колись зробить влом у вашу душу й запитайте себе, чи не краще, чи не приємніше вам тепер...

Ви відчуєте радість із праці для загального добра. Відчуєте красу спільної праці, коли ви перетомлені до краю, але незломні перед своїми линощами. Ви, не думавши про своє існування протягом цілого дня, з радістю скажете вечером, коли прийде хвилина спочинку: гарне життя! Бо ви багато пізнали за цей день, бо ви навчилися цінувати себе й своїх товаришів праці.

Відвикайте від рабських навиків. Між друзями нема місця на почуття вишності, заздрості і облуду. Э тільки почуття відвічальності за свої вчинки, панує дух чесного змагання. Собака не добра, поки держать її на зашлюху; коли ж її дадуть волю, вона починає шукати ласки у всіх. Не будьте ж такими собаками на ланцюху!

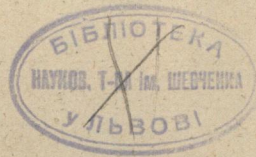
Будьте Вовками, що в нікого не просять ласки, Соколами, що летять на стрічу сонцю, Лицарями смерті, що вміють поглянути їй у вічі. Нехай ваші розві прапорці символізують ваші змагання.

Чи справді став юнаком такий юнак, що не приходить на звіт, бо хоче, щоби провідник з'явився в нього і бажає доказати йому, що він теж уже зміг бунтуватися? Бунтуватися проти свого юнацького проводу зміють тільки рабські діти. Вони не хочуть довіряти проводові, бо якийсь там казав, що "тебе хочуть узяти до доросту".

Але таких у нас щораз менше. Ростає покоління, що вже в юнацьких літах учить прокладувати собі добрий шлях через життя. Ростуть люди, які вже змалку напчатися працювати й змагатися в спільноті, бо вони вже змалку відчули її силу.

Ви почисліть лише: коли хоча половина з тих п'яти соток зустрічей, що їх ми мали за цей перший рік, дала нам якусь користь, то ми сполнили завдання.

А тепер іде весна, вже друга наша весна.



Львів. Вісник
АН. УРСР

З причини нестачі часу не справлено в тексти частини похибок. Найважливіші з них:

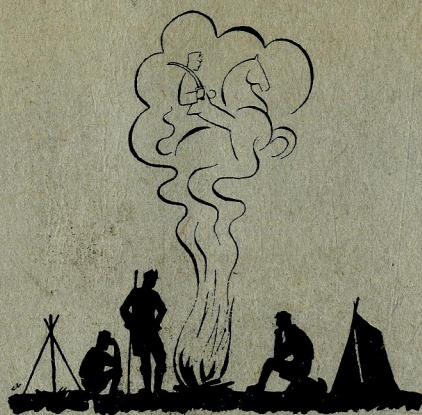
сторінка:	рядок:	з:	має бути:
1.	7.	згори голосить	і голосить
8.	4	" вплив	вплив
13.	3	з долини вдалені	в далині
17.	5	згори тящий	тяжчий
17.	15	" слаз	клав
17.	21	" кожного	кожного
17.	15	з долини Стає	Встає
17.	12	" місом	містом
20.	22	" Черна	Чермна
20.	10	" Черна	Чермна
21.	13	згори Свисто...	Свисток...
21.	9	з долини далені	далині
22.	13	згори блище	ближче
22.	17	" розвіт-ку	розвід-ку
23.	13	" повздержливости	повдержливости
23.	13	" хоробрости	хоробрости
23.	24	" ставляє	вставляє
23.	28	" сильнй	сильнй
24.	4	" трупкою	трубкою
24.	13	з долини орт	форт
26.	2	згори відзеркалити	віддзеркалити
26.	6	згори ващих	важчих
26.	15	" позичиних	позичених
31.	9	" дерев	дверей
31.	22	з долини стрем	стремлінь
31.	3	" шіснайдцять	шіснадцять
33.	5	згори цікави	цікаві
33.	6	" заплурани	заплутані
33.	7	" тяще	тяжче
34.	2	" з перід	вперід
34.	10	" сильнійше	сильніше
34.	14	з долини вечером	вечором
34.	7	" не добра	недобра
35.	9	згори люде	люди

105

[1986]

1463

1463





PA 1463y